

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten
Fredrik Wilde

BESLUT

1 (9)

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Enligt sändlista

NATURRESERVATET BRÄNNAN ÅRJÄNGS KOMMUN VÄRMLANDS LÄN

Postadress
Länsstyrelsen Värmland
651 86 KARLSTAD

Besöksadress
Växnäsgratan 5-7

Telefon
054 – 19 70 00 (växel)
054 – 19 72 72 (direkt)

Telefax
054 – 19 70 90

E-post
miljo@s.lst.se

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

BESLUT	3
SYFTE	3
FÖRESKRIFTER	3
A. Beslut med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.	3
B. Förpliktelser med stöd av 7 kap. 6§ miljöbalken.	4
C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt).	4
FÖRESKRIFTERNAS IKRAFTTRÄDANDE	5
SKÄL FÖR BESLUTET	5
HISTORIK.....	5
BESKRIVNING AV DET OMGIVANDE LANDSKAPET.....	5
BESKRIVNING AV NATURRESERVATET.....	6
MOTIV TILL SKYDD.....	7
LÄNSSTYRELSENS BEDÖMNING.....	7
SKÖTSEL OCH FÖRVALTNING	8
ÄRENDETS HANDLÄGGNING	8
SYNUNKTER FRÅN REMISSINSTANSENA.....	8
BILAGA 1. BESLUTSKARTA	
BILAGA 2. ÖVERSIKTSKARTA	
BILAGA 3. REGISTERUPPGIFTER	
BILAGA 4. SKÖTSELPLAN	
BILAGA 4.1 SKÖTSELPLANEKARTA	
BILAGA 4.2 EKONOMISK UTREDNING	
BILAGA 5. ARTLISTA	
BILAGA 6. HUR MAN ÖVERKLAGAR	

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) att förklara Brännan som naturreservat. Det aktuella området avgränsas med den svarta heldragna linjen på karta i bilaga 2, med föreskrifter och skötselplan enligt nedan.

Naturreservatets namn skall vara *Brännan*.

Syfte

Syftet med naturreservatet är att bevara, vårda och återskapa brandpräglad skog i olika successionsstadier. Området har en värdefull mosaik av skogsbiotoper bestående av naturskogsartade gamla granskogar, sumpskogar och våtmarker, brandfält samt äldre tallskogar, kalhyggen och ungsogar. Förekomsten av gamla naturskogsartade bestånd, brandfält, gamla grova lövträd och en rik förekomst av död ved innebär att området utgör en mycket gynnsam livsmiljö för många arter med reducerad förekomst i det brukade skogslandskapet. Att bevara och förstärka förutsättningarna för skogslevande arter som t ex hackspettar, vedlevande insekter och lövträdsknutna lavar är en hörnsten i naturreservatet. Ett bevarande med den inriktningen innebär ett bibehållande av gamla naturskogsbestånd med rik förekomst av död ved och grova lövträd samt nyskapande av brandfält i intervaller så att området på sikt hyser flera olika successionsstadier efter brandstörning.

Inskränkningar och föreskrifter

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken att följande inskränkningar skall gälla i reservatet.

A. Beslut med stöd av 7 kap. 5§ miljöbalken, om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. bedriva någon form av skogsbruk förutom åtgärder som anges i skötselplanen
2. schakta, tippa, fylla ut, nydika, anordna upplag eller omarrondera marken, i det fall det inte sker med stöd av skötselplan för reservatet
3. uppföra radiomast eller anlägga luftledning
4. anlägga väg, parkeringsplats, campingplats, vandrings- och båtleder eller uppställningsplats för husvagnar, utom i enlighet med skötselplan för reservatet
5. uppföra helt ny byggnad
6. bedriva markförbättringsåtgärd som kalkning eller gödsling i området
7. bedriva viltvårdande åtgärder eller utfodring

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

B. Förpliktelse med stöd av 7 kap. 6§ miljöbalken.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktigas att tåla sådana intrång i reservatet som:

1. utmärkning av och information om reservatet
2. undersökningar av markslag, landskapselement, växt- och djursamhällen samt arter, enligt redovisning under rubriken dokumentation och uppföljning i till beslutet hörande skötselplan
3. skötselåtgärder i enlighet med skötselplanen

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30§ miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet (gäller även markägare och innehavare av särskild rätt).

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. anordna tävling
2. medföra hund som inte hålls kopplad,
3. fånga, störa eller skada däggdjur, fåglar, grod- och kräldjur, liksom att skada deras bo och lekplatser eller samla ägg,
4. insamla evertebrater, t ex skalbaggar och landmollusker,
5. plocka växter, gäller såväl kärlväxter som mossor, lavar och vedsvampar,
6. tälta, ställa upp gömsle eller liknande,
7. snitsla spår, anordna orienteringskontroller eller anordna tävlingar, anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande anordning
8. skada eller borttaga träd och buskar, inklusive död ved såsom lågor, torrträd och torra grenar,
9. framföra fordon eller rida,
10. skada eller borttaga naturföremål eller ytbildning eller skada marktäcket,

Punkt C2 och C3 utgör inte hinder för utövande av jakt, t.ex. med lösdrivande hund. C8 utgör inte hinder för passröjning under förutsättning att inte naturvärden påverkas negativt och att åtgärden sker i samråd med reservatsförvaltaren. Föreskriften C9 utgör inte hinder för terrängtransport av fälld älg förutsatt att spårbildning ej sker. Detta förutsätter att fordon med lågt marktryck används och att lämpligt körstråk för uttransport väljs. Föreskriften C9 utgör heller inte hinder för skogsbruket att använda befintlig skogsbilväg och vändplan inom reservatet i nordost vid Norra Sundvattnet.

Utän länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att i närings syfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra naturvetenskapliga eller andra undersökningar.

I samband med naturvetenskapliga undersökningar kan länsstyrelsen meddela undantag från ordningsföreskrifterna under C.

Ordningsföreskrifterna under C ska inte utgöra hinder för naturvårdsförvaltningen eller för den del av länsstyrelsens regionala miljöövervakning som utförs i samråd med naturvårdsförvaltningen.

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Ovanstående inskränkningar ska inte utgöra hinder för förvaltare att genomföra eller upphandla den skötsel som ska genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan.

Föreskrifternas ikraftträdande

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder ikraft omedelbart.

Skäl för beslutet

Historik

Skogens struktur, brandstubbar och uppgifter från kartor och muntliga källor vittnar om att skogslandskapet i och omkring Brännan präglats av skogsbränder. En skogsbrand drog fram i området på 1860-talet och spår efter denna ses än idag i området. Enligt uppgift uppkom branden vid en betesbränning där branden slet sig.

Den mänskliga påverkan i området har en lång historia. I omgivningarna, bl.a. utmed Sandsjöns stränder, finns flera registrerade forn lämningar i form av gamla boplatser och fångstgropar. Skogsbruket har varit omfattande och lämningar efter flera sågar finns i området, bl.a. Sundvattssågen i nordost. Moderna skogsbruksåtgärder har på senare tid påverkat skogen då kalhyggen och gallringar genomförts i vissa bestånd. På 1960-talet genomfördes en gallring men stor del av gammelskogen är fortfarande opåverkad av sentida skogsbruksåtgärder. Nyare hyggen finns i områdets centrala delar.

1997 anlades en naturvårdsbränna i området där en betydande del av ursprunglig virkesvolym lämnades vid avverkning. Åtgärden genomfördes som en del i Life-projektet *hackspettlandskap* och är ett viktigt motiv för reservatsbildningen i området.

Beskrivning av det omgivande landskapet

Naturreservatet Brännan ska betraktas som en ur naturvårdssynpunkt värdefull del av ett större skogslandskap med höga naturvärden. I detta storområde, kallat Fjornshöjdens storområde, är landskapet mycket kuperat, och karaktäriseras av långsmala sprickdalar i nord-sydlig till nordost-sydvästlig riktning med mellanliggande höjdryggar, vars krön utgör delar av ett äldre peneplan. De enskilda höjdryggarna har en söndersprucken yta med gott om svackor, lodytor och små bergknallar. Sprickdalarna är smala, ofta med myrdrag, sumpskogar eller små bäckar i dalbottnarna. Antalet större våtmarker är begränsat till ett fåtal mossar av ristuv-typ, vars storlek varierar mellan 5 och 10 hektar. Området tillhör geologiskt den Sydvästskandinaviska berggrundsprovinsens västra gnejssegment. Bergarterna utgörs främst av tonaliter och granodioriter av Åmålstyp med stråk av migmatiserade bergarter och gångar av pegmatit och granit. Även röda och grå, vanligen förgnejsade, graniter förekommer. Berggrunden överlagras av ett som regel tunt jordtäckte av sandig-moig morän. Högsta kustlinjen i trakten ligger ca 185 m ö h.

Inom Fjornshöjdens storområde finns flera närbelägna gammelskogar som är beslutade naturreservat med liknande karaktär och biologiska värden som vid Brännan. Dessa utgörs

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

av Kesebotten, Fjornshöjden, Håltebyns brandfält och Deletjärnsåsens naturreservat samt det blivande reservatet Bergvattssdalen. Ett orört våtmarksområde vid Flatsmossen finns i nordvästra delen av området och även detta har skyddats som naturreservat.

Storområdet har en rik barrskogsfågelfauna med god representation av lövträdsgynnade arter. Samtliga i Sverige förekommande arter av hackspettar finns i området. Likaså finns flera spelplatser för tjäder, samt en relativt god förekomst av järpe och orre. Andra arter, utöver hackspettar och skogshöns som också upptagits i EU:s fågeldirektiv är slaguggla, pärluggla och sparvuggla.

Beskrivning av naturreservatet

Reservatsområdet ligger mellan 175 och 225 m ö h. Från Lilla Kroktjärn (norra delen av Sandsjön) i väster sträcker sig reservatet åt öster, i en västslutning och över ett flackare höjddparti, fram till Södra Sundsvattnet i öster.

Merparten av reservatets äldre fastmarksskog, cirka 134 hektar, består av äldre granskog i sent successionsstadium eller magrare tallskogar med inslag av hållmarker. I området finns en naturvårdsbränna som är ca 15,5 hektar. På mossar och mossepartier dominerar tall med inslag av enstaka björk och gran. Kärr och sumpskogar utgörs mestadels av lövsumpskogar med björk och klibbal och ett varierat inslag av gran. Död ved av både barr- och lövträd förekommer fläckvis i rikligt mängd, särskilt i västra delen.

De största naturvärdena i reservatet är knutna till de gamla granskogsbestånden med visst lövinslag och till den naturvårdsbränna som anlades 1997. På brandfältet finns nu stora mängder död ved som skapar förutsättningar för förekomst av bl.a. hotade hackspettar och skalbaggar. I de äldre, naturskogsartade bestånden finns en koncentration av rödlistade arter som föredrar fuktiga och skuggiga miljöer, bl.a. ett artrikt lavsamhälle med förekomst av broktagel, läderlappslav och lunglav. Inom området har även tre rödlistade arter av vedlevande insekter påträffats; större flatbagge, nordlig plattbagge och jättesvampmal.

Merparten av området har varit föremål för mer eller mindre omfattande skogsbruksåtgärder, och ca 23 hektar upptas av kalmare med varierande antal kvarlämnade lövträd och äldre tallar. Därutöver finns ungefär 2,8 hektar yngre skog som består av en tallplantering.

Följande naturtyper som ingår i habitatdirektivet i Natura 2000 finns representerade i området:

- *Västlig taiga* (9010) 45 ha
- *Lövsumpskog av fennoskandisk typ* (9080) 1,6 ha
- *Skogbevuxen myr* (91D0) 5,4 ha

Beskrivning av reservatets gränser

Reservatets gräns i nordväst utgörs av sydänden av Lilla Kroktjärn. Gränsen går sedan mot ost-sydost i princip i beståndskanten mellan sumpgranskog och yngre gallringsskog mot sydänden på Buretjärn där gränsen vinklar mot nordost. Ungefär mitt på tjärnet går sedan gränsen rakt österut och följer beståndskant mellan frötallhygge och äldre tallskog. Sedan följs en basväg mot sydost och rundar vändplanen på skogsbilvägen strax norr om Metestjärn. Gränsen löper sedan mot nordost i beståndskant mot brännan och den kantzon

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

som lämnats mot Holmetjärn och upp till Norra Sundsvattnet. Här viker gränsen av mot syd-sydost, följer beståndskant ner mot Södra Sundsvattnet där reservatet avgränsas i öster. Reservatets sydgräns utgörs av den gamla rågången mellan Kroken och Juskog i sydvästlig riktning med undantag för brandfältet där gränsen utvidgas mot söder. Avgränsningen i väster löper snett ner i slutningen mot nordväst och följer sedan ungefär hyggskanten.

Motiv till skydd

Genom ett omfattande och till övervägande delar rationellt skogsbruk har många biotoper minskat kraftigt i omfattning och sammanhängande skogsområden fragmenterats. För växt- och djurlivet viktiga strukturer och processer som var vanliga före ett aktivt brukande av skogen håller på att försvinna. Processer som eld och översvämning som i naturtillståndet är viktiga för förnyande av skogsekosystemen, har i det närmaste upphört.

Genom en reservatsbildning vid Brännan bevaras en koncentration av äldre bestånd som uppkommit naturligt efter brand och där kvarvarande äldre skog endast i begränsad omfattning påverkats av skogsbruk. Vidare säkerställs även den befintliga brännan i området och nya möjligheter att anlägga skogsbränder underlättas i området genom reservatsbildningen.

Brännan är också en viktig pusselbit i Storumrådet Fjornshöjden där en koncentration av värdefulla skogsmiljöer förekommer.

Området har ett stort *botaniskt* värde då det hyser ett stort antal hotade kryptogamer och vedsvampar, vars biotopkrav återfinns i naturskogar med stort inslag av gamla grova lövträd och gott om död ved. Det föreslagna naturreservatet har även ett stort *zoologiskt* värde genom gammelskogens och naturvårdsbrännans speciella förutsättningar som livsmiljö för fågelfauna och vedlevande insekter. Storumrådet Fjornshöjden har bedömts som riksintressant avseende vedlevande skalbaggar. Värdena understryks ytterligare av mångfalden av hackspettar i området. Vitryggig hackspett, tretåig hackspett, mindre hackspett och gråspett har högt ställda krav på sin miljö, och uppträder i naturskogsliknande skogar med hög trädslagsvariation och stort inslag av gamla lövträd. Förekomsten av häckande gröngöling är även det en värdefull kvalitetsindikator i ett barrskogslandskap. Skogshönsen tjäder och järpe har även de påverkats negativt genom skogslandskapets ökade fragmentering, minskad areal gammal skog och minskad andel lövträd. Ett bevarande av naturskogens kvalitet är betydelsefull också för dessa arters förekomst inom området.

För de arter som är knutna till barrskogens sena successionsstadier, såväl som till brännor och lövrika stadier, med krav som inte tillgodoses i den brukade skogen, är ytterligare reduktion av biotopareal troligen förödande för deras långsiktiga överlevnad. Skogsbruk i de naturskogsartade bestånden skulle därför vara ett allvarligt hot mot bevarandet av den biologiska mångfalden i området.

Länsstyrelsens bedömning

Området vid Brännan har uppmärksammat på senare år genom Skogsvårdsorganisationens nyckelbiotopsinventering samt Life-projektet "hackspettlandskap". Reservatet innehåller prioriterade naturtyper, utpekade i EU:s habitatdirektiv, nämligen *Västlig taiga*, *Lövsumpskog* och *Skogbevuxen myr*. Brandfältet har

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

medtagits som ett av Sveriges bidrag till europeiska nätverket "Natura 2000". Området omfattas därför av Miljöbalkens 7Kap 28-29§§ samt Förordnande om områdesskydd 16-20§§, där det framgår att Länsstyrelsen för sådant område har ansvar att säkerställa att en gynnsam bevarandestatus bibehålles eller återställs för berörda livsmiljöer eller arter. Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärt område vars naturkvalitéer endast kan bevaras genom att det undantages från skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, flora och fauna.

Skötsel och förvaltning

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken (SFS 1998:1252) fastställer länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen.

Fastställelsen omfattar inte P-platsen och vandringsleden. För dessa tecknas separata avtal. Fastställelsen omfattar heller inte den ekonomiska utredningen, (se bilaga 4.2).

Ärendets handläggning

Reservatsområdet med omgivningar uppmärksammades då Skogsvårdsstyrelsen tillsammans med Länsstyrelsen pekade ut tre Life-områden i länet. Inom ramen för detta projekt genomfördes en naturvårdsbränning i området 1997.

Skogsvårdsstyrelsen genomförde också en nyckelbiotopinventering i området hösten 1998 och fann då stora arealer med nyckelbiotoper och objekt med naturvärden. Markägaren Juskog AB vände sig till Länsstyrelsen för att diskutera de stora arealer nyckelbiotoper och objekt med naturvärden som Skogsvårdsstyrelsen avgränsat på deras innehav.

Diskussionerna ledde fram till reservatsdiskussioner vid området kring Brännan.

Förhandlingar med markägaren Juskog AB inleddes under vintern 2000/01 och avslutades i januari 2002. Länsstyrelsen har engagerat Svefa AB, Karlstad i arbetet med värdering och förhandling.

Yttrande från remissinstanser

Bland de remissinstanser som svarat på utsänt *förslag till beslut* har följande tillstyrkt förslaget: Skogsvårdsstyrelsen Värmland-Örebro, Wermlands ornitologiska förening, Årjängs kommun och Naturvårdsverket.

Den instans som haft invändningar är LRF (Länsförbund i Värmland och kommungruppen i Årjäng). Här följer en kort redogörelse över de viktigaste invändningarna och Länsstyrelsens svar:

LRF framför att de inte finner någon tydlig intresseprövning enligt proportionalitetsprincipen där hänsyn tas till enskilda intressen. Länsstyrelsen tillämpar alltid intresseprövning enligt 7 kap. 25§ vid beslut om områdesskydd men eftersom markägaren Juskog AB på eget initiativ kontaktat Länsstyrelsen angående den ansamling av höga naturvärden som identifierats på deras innehav, har en närmare redogörelse för intresseprövning inte varit aktuell i detta

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

beslut. Länsstyrelsen har haft en positiv och konstruktiv dialog med markägaren under hela handläggningen.

LRF anser också att det i föreslaget beslut måste framgå hur ersättningsfrågan lösts. Beslut om naturreservat förutsätter inte att ersättningsfrågan är löst varför denna del inte berörs i besluten. Länsstyrelsen har dock förtydligat under rubriken *ärendets handläggning* att förhandlingen om ersättning är avslutad. Vidare framgår det i bilaga 3. *Registeruppgifter* att Juskog AB fortfarande är markägare vilket innebär att ersättningen betalats ut i form av inträngsersättning.

Vidare anser LRF att det är oklarheter vad gäller jakten i området. Länsstyrelsen har därför förtydligat dessa föreskrifter och tillägg (se C sid 4).

LRF vill också att begreppet "Fjornshöjdens storområde" reds ut och att Länsstyrelsen redogör för vilka planer som finns i området. Länsstyrelsen har av praktiska skäl valt att kalla det aktuella landskapsavsnittet för "Fjornshöjdens storområde". Med detta avses skogsområdet i och omkring Fjornshöjden som Länsstyrelsen prioriterat de senaste åren när det gäller bildande av nya naturreservat. I detta ingår t.ex. LIFE-området där särskilda medel finansierade flera naturvårdssatsningar på 90-talet i både Länsstyrelsens och Skogsvårdsstyrelsens regi. Länsstyrelsen har i dagsläget inte några planer på fler reservat i detta område med undantag för Bergvattsdalen i nordväst där värdering och förhandling med berörd markägare redan är avslutad. Länsstyrelsen informerar alltid berörda markägare i ett tidigt skede i en reservatsprocess.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, miljödepartementet, se bilaga 6.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Ingemar Eliasson. Föredragande har varit biolog Fredrik Wilde. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson, ekolog Johan Bohlin, naturvårdsdirektör Lars Furuholm och antikvarie Michael Jerkemark.

Ingemar Eliasson

Fredrik Wilde

BESLUT

10 (10)

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Sändlista

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Boverket, Box 534, 371 23 KARLSKRONA

Sveriges geologiska undersökning, Guldhedsgatan 5A, 413 20 GÖTEBORG

Skogsvårdsstyrelsen i Värmland-Örebro län, Box 387, 651 09 KARLSTAD

Lantmäterimyndigheten, Bryggaregatan 11, Box 1068, 651 15 KARLSTAD

Vägverket Region Väst, Lokalkontor Värmlands län, Box 1051, 651 15 KARLSTAD

Årjängs kommun, att. Tomas Axelsson, Box 906, 672 29 Årjäng

Juskog AB, Lars Leonardsson, Skogssällskapet, Box 5083, 402 22 Göteborg mb

Västra Nordmarkens älgskötselområde c/o Lennart Berglund, Strandvägen 25, 670 10
Töcksfors

Värmlands läns Jaktvårdsförbund, Box 65, 660 60 MOLKOM

Lantbrukarnas Riksförbund, Länsförbundet i Värmlands län, Lillerud, 660 50 VÅLBERG

Naturskyddsföreningen, länsförbundet i Värmland, Verkstadsgatan 1, 652 19 KARLSTAD

Wermlands Ornitologiska Förening, Älvsborgsvägen 6, 681 43 KRISTINEHAMN

PLAN
KME, Michael Jerkemark
Reservatspärmen
Förvaltningspärmen
Naturvårdsregistret
Värmlands läns författningssamlingar

Naturreseptatet Brännan, Skala 1:10.000

BESLUT

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Bilaga 3. Registeruppgifter

Objektnamn	Brännan	
Objektnummer	1473	
Skyddsform	Naturresevat	
Län	Värmland	
Kommun	Årjäng	
Församling	Östervallskog	
Läge	7,5 km sydost Östervallskog	
Mittpunktskoordinater	128400/661450	
Kartblad	Terrängkartan blad 11B SO Fastighetskartan blad 11B 2g	
Naturgeografisk region	28b, Kuperad sydlig boreal	
Kulturgeografisk region	13, Värmlands mellanbygder	
Gräns	Digitaliserade gränser finns att tillgå via Länsstyrelsen Värmland.	
Area	162 hektar, varav 126 hektar barrskog, 2 hektar lövskog, 20 hektar myr och 12 hektar vatten	
Fastigheter och fastighetsägare	Juskog 1:14 Juskog AB	
Kategori av sakägare	Bolag	
Skyddsföreskrifter	Indispensabla totala: A1-7, C1-3, C10 Indispensabla partiella: - Dispensabla: C4-9	
Skyddsföreskrifter produktiv skogsmark	A1	
Planerade anläggningar	P-plats, informationstavla	
Inventeringar, övrig dokumentation	Nyckelbiotopsinventering & fällfångst av skalbaggar	
Naturvårdsförvaltare	Länsstyrelsen i Värmlands län	
Markslag och naturtyper (ha):		
Markslag	Naturtyp enligt Natura 2000	Specifikation och arealer
<i>Skogsmark</i>		<i>Totalt ca 136,6 ha</i>
	Västlig taiga (9010)	Naturskogsartad gammal granskog samt naturvårdsbränna 45,4 ha
	Lövsumpskog (9080)	Björksumpskog 1,6 ha
<i>Myrmark</i>		<i>Totalt ca 24,8 ha</i>
	Skogbevuxen myr (91D0)	Tallmyr/blandskogsmyr 5,4 ha

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Bilaga 4. Skötselplan

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET BRÄNNAN, ÅRJÄNGS KOMMUN

Innehåll

Syftet med naturvårdsförvaltningen	1
Beskrivning	2
Historisk och nuvarande markanvändning	2
Indelning i skötselområden (beskrivning, mål och åtgärder)	
Uppföljning av kvalitetsmål och eventuella åtgärders effekt.....	
Information och tillgänglighet	9
Utmärkning av naturreservatets gräns.....	10
Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder.....	10
Tillsyn	10
Dokumentation	10
Finansiering av naturvårdsförvaltningen	10
Bilaga 4.1 till skötselplan: Skötselplanekarta	
Bilaga 4.2 till skötselplan: Ekonomisk utredning	

Skötselplanen omfattar denna textdel, bifogad skötselplanekarta, bilaga 4.1, samt ekonomisk utredning, bilaga 4.2. Skötselplanen bör revideras vart tionde år. Erfarenheter från naturvårdsförvaltningen eller naturvårdsbiologisk forskning kan påkalla en tidigare revision.

SYFTET MED NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Förekomsten av gamla naturskogsartade bestånd, brandfält, gamla grova lövträd och en rik förekomst av död ved innebär att området utgör en mycket gynnsam livsmiljö för många arter med reducerad förekomst i det brukade skogslandskapet. Att bevara och förstärka förutsättningarna för trängda skogslevande arter som t ex hackspettar, vedlevande insekter och lövträdknutna lavar är en hörnsten i naturreservatet. Inom ramen för Natura 2000, i samordnad skötsel med övriga områden inom Storområdet Fjornshöjden, upprätthålla lämpliga habitat och för arterna gynnsam bevarandestatus. De fågelarter som pekats ut inom Storområdet Fjornshöjden är följande: spillkråka, vitryggig hackspett, tretåig hackspett, gråspett, tjäder, orre, järpe, pärluggla, sparvuggla, bivråk och törnskata.

En viktig del av syftet är också att uppnå och upprätthålla gynnsam bevarande status för naturtyperna västlig taiga, lövsumpskog och skogbevuxen myr. Naturtyperna skall ha en utbredning minst motsvarande nuvarande areal och innehålla tillräckligt av de

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

strukturer och processer som är av betydelse för ingående typiska arter. Naturtypen västlig taiga prioriteras.

Syftet med naturvårdsförvaltningen är därför, dels ett bibehållande av gamla naturskogsbestånd med rik förekomst av död ved och grova lövträd, och dels ett successivt nyskapande av brandfält i intervaller så att området på sikt hyser flera olika successionstadier efter brand.

Allmänhetens tillgång till området skall utökas, liksom möjligheten att få information om områdets naturvärden och brandens betydelse i skogsekosystemet.

Syftet ska nås genom att:

- områdets skötsel grundas på bevarande av de gamla grandominerade skogarna genom fri utveckling eller mindre naturvårdsåtgärder såsom selektiva ringbarkningar och avverkningar etc för att gynna lövträd.
- kontrollerade naturvårdsbränningar fördelade i tid och rum.
- genom lämpliga anordningar markera reservatet, information till allmänheten samt öka tillgängligheten till området.

BESKRIVNING

Reservatsområdet ligger mellan 175 och 225 m ö h. Från Lilla Kroktjärn (norra delen av Sandsjön) i väster sträcker sig reservatet åt öster, i en västsluttning och över ett flackare höjdparti, fram till Södra Sundsvattnet i öster.

Merparten av reservatets äldre fastmarksskog, cirka 134 hektar, består av äldre granskog i sent successionsstadium och magrare tallskogar med stort inslag av hållmarker. Naturvårdsbrännan från 1997 är ca 15,5 hektar. På mossar och mossepartier dominerar tall med inslag av enstaka björk och gran. Kärr och sumpskogar utgörs mestadels av lövsumpskogar med björk och klibbal och ett varierat inslag av gran. Död ved av både barr- och lövträd förekommer fläckvis i rikligt mått, särskilt i västra delen.

För administrativa data se bilaga till reservatsbeslutet (bilaga 3).

Historisk och nuvarande markanvändning

Skogens struktur, brandstubbar och uppgifter från kartor och muntliga källor vittnar om att skogslandskapet i och omkring Brännan präglats av skogsbränder. En skogsbrand drog fram i området på 1860-talet och spår efter denna ses än idag i området.

Den mänskliga påverkan i området har en lång historia. I omgivningarna, bl.a. utmed Sandsjöns stränder, finns flera registrerade fornlämningar i form av gamla boplatser och fångstgropar. Skogsbruket har varit omfattande och lämningar efter flera sågar finns i området, bl.a. Sundsvattssågen i nordost. Moderna skogsbruksåtgärder har på senare tid påverkat skogen då kalhyggen och gallringar genomförts i vissa bestånd. Större delen är dock fortfarande opåverkad från moderna skogsbruksåtgärder.

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

1997 anlades en naturvårdsbränna i området där en betydande del av ursprunglig virkesvolym lämnades vid avverkning. Åtgärden genomfördes som en del i Life-projektet *hackspettlandskap* och är ett viktigt motiv för reservatsbildningen i området.

SKÖTSELOMRÅDEN

Reservatet har delats upp i 7 skötselområden, motsvarande tre olika skötselriktningar. Nedan beskrivs varje delområde med avseende på karaktär, naturvärde, artfynd (signal- och rödlistade insekter, kärlväxter och kryptogamer), miljö kvalitetsmål och skötselåtgärder. De arter som är rödlistade är försedda kategoriförkortning efter det latinska namnet. Kategorierna och namnen följer *Rödlistade arter i Sverige 2000* (Gärdenfors. U. ArtDatabanken, SLU Uppsala).

Skötselområde 1

Området består till stor del av grandominerad, äldre skog i västsluttning. Östra delarna är blockiga och sluttar ibland brant mot väster, medan i nordväst förekommer flera småmyrar och sumpskogsområden. Inslag av tall, björk, asp och klibbal. 20 hektar av områdets totala 32 har klassats som nyckelbiotop och uppfyller definitionen för EU-habitatet *Västlig taiga*. Naturvärdena utgörs främst av den spridda förekomsten av granrötlågor, gamla aspar och de varierande ståndorterna. Stor del av de gamla asparna står mörkt och inträngda i granskogen. I myrkanter och sumpiga luckor där granrötlågor förekommer har flera fynd gjorts av kläckhål efter större flatbagge *Peltis grossa*. På de gamla asparna finns flera rödlistade kryptogamer.

Övriga delar i området hyser lägre naturvärden och utgörs framförallt av gallrad tallskog, färskt hygge, lövrik gallringsskog och längst i söder 30-årig tallplantering. Strax norr om denna finns en kärna med äldre granskog på källpåverkad mark där det bl.a. växer en gammal lind.

Arter

Större flatbagge *Peltis grossa* (VU)
Knärot *Goodyera repens*
Lind *Tilia cordata*
Broktigel *Bryoria bicolor* (VU)
Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima* (NT)
Aspgelélav *Collema subnigrescens* (NT)
Läderlappslav *Collema nigrescens* (NT)
Kortksftad ärgspik *Microcalicium ahlneri*
Skuggblåslav *Hypogymnia vittata*
Grynig blåslav *Hypogymnia physodes*
Korallav *Sphaerophorus globosus*
Skindlav *Leptogium saturninum*

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Lunglav *Lobaria pulmonaria*
Liten spiklav *Calicium parvum*
Bårdlav *Nephroma parile*
Korallblylav *Parmeliella triptophylla*
Garnlav *Alectoria sarmentosa*
Grynig filltlav *Peltigera collina*
Kattfotslav *Arthonia leucopellaea*
Gammelgranslav *Lecanactis abietina*
Rostfläck *Arthonia vinosa*
Rävticka *Inonotus rheades*
Vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum* (NT)
Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum* (NT)
Västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus*
Mörk husmossa *Hylocomium umbratum*
Skogshakmossa *Rhytidiadelphus subpinnatus*
Långfliksmossa *Nowellia curvifolia*
Kantvitmossa *Sphagnum quinquefarium*

Kvalitétsmål

Inom en 20-års period skall hela skötselområdet innehålla 20% död ved av den totala virkesvolymen. Övervägande delen skall vara död granved i olika nedbrytningsstadier. Lövandelen skall öka jämfört med nuvarande nivå till ca 10% av grundytan och de äldre/gamla lövträdens livslängd skall förlängas. Inom en 20-årsperiod skall förekomsten (antal stubbar med flyghål) av större flatbagge fördubblas till minst 15 stubbar med flyghål.

Åtgärder

Den gamla granskogen lämnas i stora delar orörd. Selektiva åtgärder som t.ex. ringbarkning av gran genomförs dock på spridda punkter. Granar runt gamla lövträd, främst aspar, prioriteras. Syftet är att livslängden ökar på lövträden, att ljusinsläppet ökar, att lövandelen ökar samt att bildandet av död granved påskyndas. Övriga av skogsbruk mer påverkade delar åtgärdas så att utveckling av naturvärdena påskyndas, främst genom ringbarkning, trädfällning, frihuggning av lövträd etc.

Skötselområde 2

Huvuddelen av områdets 19 hektar utgörs av relativt mager, ca 120-årig tallskog som gallrats. Varierat med övervägande svagt inslag av gran och björk. De begränsade naturvärdena är i dagsläget knutna till tjäderkvalitéer.

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Kvalitetsmål

Brandfält med stora mängder bränd, död ved och efterföljande succession av tall och löv. Förekomst av brandgynnad insektsfauna, i synnerhet större flatbagge *Peltis grossa*.

Åtgärder

Kontrollerad naturvårdsbränning där så mycket som möjligt av den ursprungliga trädvolymen lämnas vid huggningsåtgärd inför bränning. Lövträd lämnas helt. Efter bränningen bör ett stängsel uppföras för att stängsla ut viltet inom en minst 2 hektar stor yta där lövpotentialen bedöms vara störst. Detta för effektivare förnyring av främst löv.

Skötselområde 3

Granplanterade hyggen på totalt 13,5 ha med spridda äldre tallar och enstaka lämnade björkar och aspar samt högstubbar av gran och tall. Vid sydöstra änden av metestjärn finns flera naturliga högstubbar av gran med angrepp av större flatbagge *Peltis grossa*. I centrala delen mellan två små myrar finns en gles tallskärm med ungskog under. Spridda vindfällen och en aspklon utgör här en viss naturkvalité.

Kvalitetsmål

Brandfält med riklig förekomst av bränd, död ved med efterföljande lövbrännesuccession.

Åtgärder

Naturvårdsbränning tidigast år 2030 då minst gallringsdimensioner uppnåtts. Under tiden kan mindre ingrepp där lövandelen ökas genomföras för att skapa ett så lövrikt bestånd som möjligt inför framtida bränning.

Skötselområde 4

Grandominerad skog i småkuperad terräng på ca 5,4 ha varav 3 ha utgörs av *Västlig taiga* och 0,8 ha *Lövsumpskog* med inslag av tall, björk och asp. Östra delen består av björkdominerad sumpskog som angränsar mot brandfält i norr. Sydvästra delen innehåller en hel del asp. I nordväst finns ungskogsparti med flera gamla vidkroniga björköverståndare. Naturvärdena är främst knutna till de gamla lövträden men även viktiga nyckelelement som hänslavrika gammelgranar, murkna granlågor och asplågor förekommer.

Arter

Aspgelélav *Collema subnigrescens* (NT)
Gammelgranslav *Lecanactis abietina*
Skinnlav *Leptogium saturninum*

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Lunglav *Lobaria pulmonaria*
Bårdlav *Nephroma parile*
Korallblylav *Parmeliella triptophylla*
Krusulota *Ulota crispa*
Kantvitmossa *Sphagnum quinquefarium*
Rävticka *Inonotus rheades*
Barkticka *Oxyporus corticola*

Kvalitétsmål

Inom en 20-års period skall hela skötselområdet innehålla 20% död ved av den totala virkesvolymen. Övervägande delen skall vara död granved i olika nedbrytningsstadier. Lövandelen skall öka jämfört med nuvarande nivå till mellan 15 – 20% av grundytan och de äldre/gamla lövträdens livslängd skall förlängas.

Åtgärder

Selektiva åtgärder som ringbarkning/röjning av gran och tall genomförs på spridda punkter. Granar runt gamla lövträd, främst aspar och gamla vidkroniga björkar prioriteras. Syftet är att livslängden ökar på lövträden, att ljusinsläppet ökar, att lövandelen ökar samt att bildandet av död granved påskyndas. Övriga delar lämnas orörda.

Skötselområde 5

Brandfält där det idag förekommer stora mängder död ved. Skötselområdet hyser ca 17,5 ha skogsmark varav 15,5 ha utgörs av branddödad skog. Området naturvårdsbrändes som en del av Lifeprojektet *Hackspettlandskap* 1997. Före bränningen gjordes ett upp till 70%-igt uttag. Idag står stora mängder branddödad tall, gran, samt i viss mån även björk och asp kvar. Vedlevande svampar ökar och torrträden börjar falla till marken. Inom ett begränsat område strax sydväst om Kuvtjärn finns ett vilthägn där mjölkört och lövplantor spirar. Brandfältet är en del av *Fjornshöjdens storområde* (SPA, Sitecode: SE0610149) som ingår i Natura 2000-nätverket.

Arter

Förutom de hackspettarter som finns förtecknade i EU:s Fågeldirektiv och som anmälts för Fjornshöjdens storområde har följande arter observerats inom området:
Större flatbagge *Peltis grossa* (VU)
Nordlig plattbagge *Dendrophagus crenatus* (NT)
Skrovellav *Lobaria scrobiculata* (NT)
Rävticka *Inonotus rheades*
Grynig filltav *Peltigera collina*
Gammelgranslav *Lecanactis abietina*
Kortskaftad ärgspik *Microcalicium ahlneri*

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Kvalitétsmål

Om den naturliga föryngringen medger skall minst 50% av arealen vara lövdominerad, bl.a. med hjälp av vilthägn.

Åtgärder

Befintligt vilthägn bör flyttas alternativt utökas när lövuppslag vuxit över beteshöjd. På sikt kan ev. röjning av gran och tall ske för att gynna löv.

Skötselområde 6

Grandominerad skog på ca 10 hektar varav ca 9 hektar klassats som nyckelbiotop och Natura 2000-habitatet *Västlig taiga*. Här och var finns mindre aspkloner och koncentrationer av granrötlågor och klibbtickerötade högstubbar. Inslag av tall, björk och rönn. I området kring Holmetjärnsdyveln finns sumpskog med en hel del klibbal med välutvecklad sockelbildning. Fläckvis finns gott om hänglavar.

Arter

Större flatbagge *Peltis grossa* (VU)
Jättesvampmal *Scardia boletella* (NT)
Knärot *Goodyera repens*
Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima* (NT)
Violettrå tagellav *Bryoria nadvornikiana* (NT)
Aspgelélav *Collema subnigrescens* (NT)
Västlig njurlav *Nephroma laevigata* (NT)
Kattfotslav *Arthonia leucopellaea*
Skinnlav *Leptogium saturninum*
Korallblylav *Parmeliella triptophylla*
Garnlav *Alectoria sarmentosa*
Gammelgranslav *Lecanactis abietina*
Rostfläck *Arthonia vinosa*
Tunn flarnlav *Hypocenomyce friesii*
Kortksftad ärgspik *Microcalicium ahlneri*
Skuggblåslav *Hypogymnia vittata*
Grynig blåslav *Hypogymnia physodes*
Stor aspticka *Antrodia populicola* (NT)
Rävticka *Inonotus rheades*
Vedticka *Phellinus viticola*
Barkticka *Oxyporus corticola*
Vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum* (NT)
Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum* (NT)
Västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus*
Krushättemossa *Ulota crispa*

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Kvalitétsmål

På sikt skall hela skötselområdet innehålla 20% död ved av den totala virkesvolymen. Övervägande delen skall vara död granved i olika nedbrytningsstadier. Lövandelen skall öka jämfört med nuvarande nivå till ca 10-15% av grundytan och de äldre/gamla lövträdens livslängd skall förlängas.

Åtgärder

Mindre åtgärder som ringbarkning/röjning av gran och tall genomförs på spridda punkter. Granar runt gamla lövträd där främst aspar prioriteras. Syftet är att livslängden ökar på lövträden, att ljusinsläppet ökar, att lövandelen ökar samt att bildandet av död granved påskyndas. Övriga delar lämnas orörda.

Skötselområde 7

Av skogsbruk mer påverkat område där det bl.a. finns ett några år gammalt hygge med kvarlämnade tallar och lövträd. Skötselområdet är totalt 28 hektar varav ca 16,5 ha utgörs av äldre skog. De högsta men fortfarande begränsade naturvärdena återfinns i östslutningen mot Södra Sundsvattnet där gran dominerar med inslag av tall, björk och enstaka asp. Övriga delar av gammelskogen utgörs i huvudsak av magrare 120-årig tallskog med inslag av hållmarker utan nämnvärda naturvärden.

Arter

Violettblå tagellav *Bryoria nadvornikiana* (NT)

Rävticka *Inonotus rheades*

Kvalitétsmål

Brandfält med stora mängder bränd, död ved och efterföljande succession av främst tall och löv. Förekomst av brandgynnad insektsfauna, i synnerhet större flatbagge *Peltis grossa*.

Åtgärder

Kontrollerad naturvårdsbränning där så mycket som möjligt av den ursprungliga trädvolymen lämnas före huggningsåtgärd inför bränning. Lövträd och den nedersta östslutningen mot Södra Sundsvattnet lämnas helt. Efter bränningen bör ett stängsel uppföras för att stängsla ut viltet inom en minst 2 hektar stor yta. Markområden med befintligt eller förväntat aspuppslag prioriteras.

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Rangordnade intresseaspekter	Internationell status (Natura 2000)		Rödlistad
	Prioriterad naturtyp	Ingår i nätverket	
Definitioner			
Naturtyper:			
Lövsumpskog (9080)	X		
Skogbevuxen myr (91D0)	X		
Västlig taiga (9010)	X		
	Habitatart/ fågeldirektivet		Rödlistad
Arter:			
Vitryggig hackspett	X	X	X (CR)
Mindre hackspett		X	X (VU)
Tretåig hackspett	X	X	X (VU)
Gråspett	X	X	
Spillkråka	X	X	
Orre	X	X	
Tjäder	X	X	
Större flatbagge			X (VU)
Nordlig plattbagge			X (NT)
Broktigel			X (NT)
Skrovellav			X (NT)
Brunpudrad nållav			X (NT)
Violettblå tagellav			X (NT)
Aspgelélav			X (NT)
Västlig njurlav			X (NT)
Läderlappslav			X (NT)
Stor aspticka			X (NT)
Asphättemossa			X (NT)
Vedtrappmossa			X (NT)

Tabell 2. Prioriterade bevarandevärden för de i området förekommande naturtyperna enligt karta i fig. 1 samt för inom området observerade hotklassade arter.

INFORMATION OCH TILLGÄNGLIGHET

Nuläge:

Särskilda anordningar för information och tillgänglighet för allmänheten saknas för närvarande.

Mål:

Naturreseptatet är lättillgängligt för den intresserade allmänheten. Information om områdets naturtyper, typiska förekommande växter och djur samt gällande föreskrifter lämnas på informationstavla.

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Åtgärder:

P-plats anvisas vid skogsbilvägen väster om reservatet vid Mögången och en stig drages och markeras genom skogen fram till reservatets gräns (enligt särskilt avtal med markägaren). Vid P-platsen placeras en enkel informationstavla, innehållande information om området, dess natur och kultur samt reservatets föreskrifter.

UTMÄRKNING AV NATURRESERVATETS GRÄNS

Utmärkning skall utföras enligt svensk standard (SIS 031522).

SAMMANFATTNING OCH PRIORITERING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

År 1	Markering av reservatets gränser
År 1-3	Iordningställande av P-plats och stig, samt informationstavla
År 1-5	Manuella naturvårdsåtgärder i skötselområde 1, 4 & 6
År 1-15	Naturvårdsbränning i skötselomr. 2 & 7

TILLSYN

Naturvårdsförvaltaren skall utöva fortlöpande tillsyn av reservatet. För uppgiftens utförande bör lokal tillsynsman eller motsvarande engageras.

DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren dokumenterar årligen utförda skötselåtgärder, tillsyn över föreskrifter, uppföljning av skötsel- och kvalitetsmål inklusive de i skötselplanen fastställda nyckeltalen samt kostnader för och finansiering av verksamheten.

Vidare skall naturvårdsförvaltaren ansvara för att naturvetenskaplig dokumentation utförs.

FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

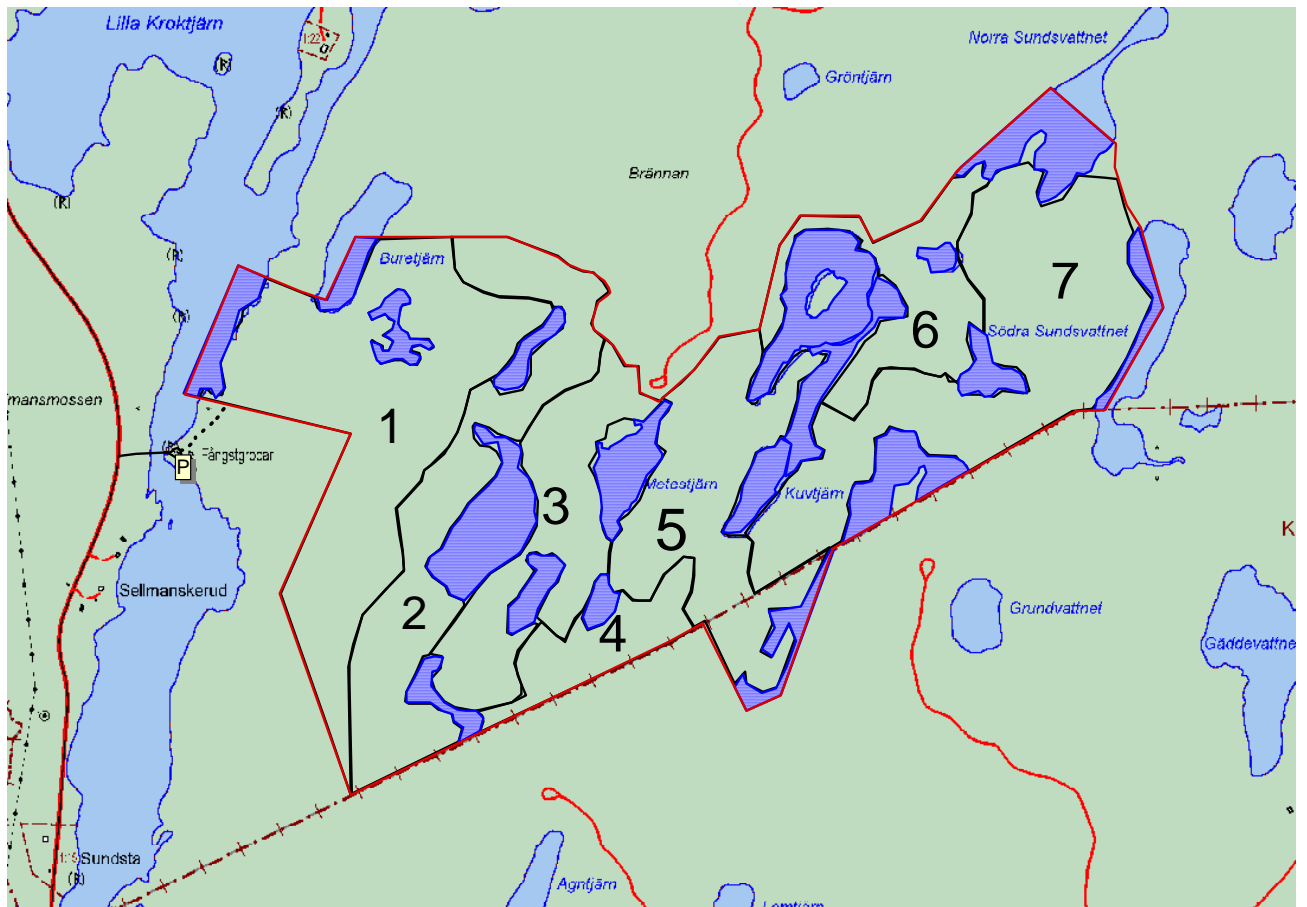
Beräknade kostnader och planerad finansiering för naturvårdsförvaltningen fördelas dels på de löpande skötselåtgärderna, dels på restaureringsåtgärderna. En redovisning för perioden 2001 –2010 finns i bilaga 4.2. Kostnaderna redovisas inte i skötselplanen, och denna del fastställs inte med skötselplanen.

Staten bekostar utmärkning av reservatets gränser, iordningställande av parkeringsplats, informationstavla och vägvisning samt tillsyn, löpande underhåll och grundläggande dokumentation.

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

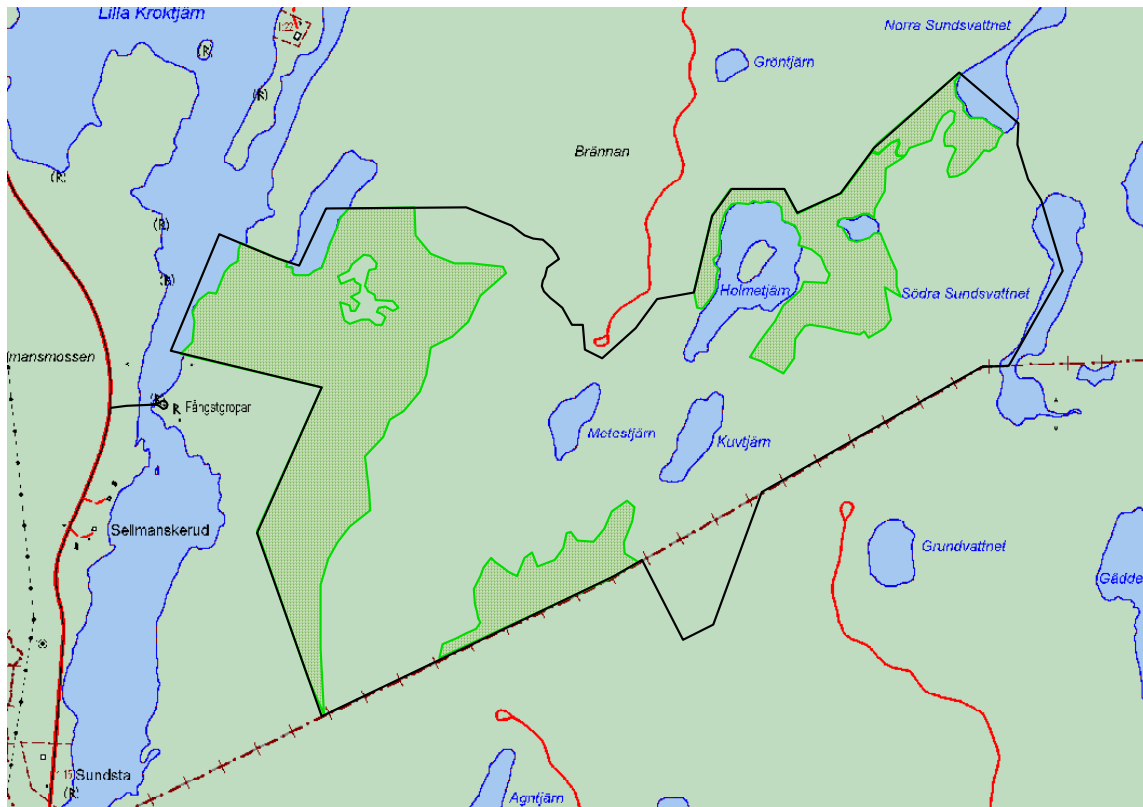
Bilaga 4.1 SKÖTSELPLANKARTOR

Skötselområden

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Områden med raster kommer enligt skötselplanen inte att omfattas av bränning inom reservatet.

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Bilaga 4.2 EKONOMISK UTREDNING AV PLANERADE ÅTGÄRDER

ÅTGÄRDER	PRIO	ÅR	KOSTNAD (SKR)
Gränsmarkering	1	02	5.000
P-plats	1	03	10.000
Informationstavla, skyltning	1	03	5.000
Vandringsled	1	03	1.000
Informationsmaterial	3	04	2.000
Dokumentation	2	03	15.000
Bränning	1	02	90.000
Stängsling	1	02	20.000
Extensiva naturvårdsåtgärder	2	03	8.000
Tillsyn	1	årligen	10.000

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

BESLUT

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Bilaga 5. Artlista

Lista över signal- och rödlistade samt övriga ur naturvårdssynpunkt intressanta arter, observerade i naturreservatet Brännan, Årjängs kommun

Nedan förtecknas de arter som noterats inom gränserna för naturreservatet Brännan. Arterna är endera förtecknade i Fågeldirektivet, är rödlistade eller indikerar en skyddsvärd skogsmiljö (Skogsstyrelsen 2000). De arter som är rödlistade är försedda förkortning av hotkategori efter det latinska namnet. Kategorierna och namnen följer *Rödlistade arter i Sverige 2000* (Gärdenfors. U. ArtDatabanken, SLU Uppsala).

Fåglar

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos* (CR)
Mindre hackspett *Dendrocopos minor* (VU)
Tretåig hackspett *Picoides tridactylus* (VU)
Gråspett *Picus canus*
Tjäder *Tetrao urogallus*
Orre *Tetrao tetrix*
Sparvuggla *Glaucidium passerinum*
Smålom *Gavia Stellata*

Insekter

Större flatbagge *Peltis grossa* (VU)
Nordlig plattbagge *Dendrophagus crenatus* (NT)
Jättesvampmal *Scardia boletella* (NT)

Kärlväxter

Knärot *Goodyera repens*
Ormbär *Paris quadrifolium*

Lavar

Broktagel *Bryoria bicolor* (VU)
Skrovellav *Lobaria scrobiculata* (NT)
Brunpudrad nållav *Chaenotheca gracillima* (NT)
Violettgå tagellav *Bryoria nadvornikiana* (NT)
Aspgelélav *Collema subnigrescens* (NT)
Läderlappslav *Collema nigrescens* (NT)
Västlig njurlav *Nephroma laevigatum* (NT)
Kortksftad ärgspik *Microcalicium ahlneri*
Skuggblåslav *Hypogymnia vittata*
Grynig blåslav *Hypogymnia physodes*

Postadress
Länsstyrelsen Värmland
651 86 KARLSTAD

Besöksadress
Våxnäsgratan 5-7

Telefon
054 – 19 70 00 (växel)
054 – 19 72 72 (direkt)

Telefax
054 – 19 70 90

E-post
miljo@s.lst.se

2002-06-25

Dnr 511-8637-00

Länsstyrelsen
Värmland
Miljöenheten

Koralllav *Sphaerophorus globosus*
Skinnlav *Leptogium saturninum*
Lunglav *Lobaria pulmonaria*
Liten spiklav *Calicium parvum*
Bårdlav *Nephroma parile*
Korallblylav *Parmeliella triptophylla*
Garnlav *Alectoria sarmentosa*
Grynig filllav *Peltigera collina*
Kattfotslav *Arthonia leucopellaea*
Gammelgranslav *Lecanactis abietina*
Rostfläck *Arthonia vinosa*
Tunn flarnlav *Hypocenomyce friesii*

Svampar

Stor aspticka *Antrodia populicola* (NT)
Rävticka *Inonotus rheades*
Vedticka *Phellinus viticola*
Barkticka *Oxyporus corticola*

Mossor

Vedtrappmossa *Anastrophyllum hellerianum* (NT)
Asphättemossa *Orthotrichum gymnostomum* (NT)
Västlig hakmossa *Rhytidiadelphus loreus*
Krushättemossa *Ulota crispa*
Mörk husmossa *Hylocomium umbratum*
Skogshakmossa *Rhytidiadelphus subpinnatus*
Långfliksmossa *Nowellia curvifolia*
Kantvitmossa *Sphagnum quinquefarium*

**Uppgiftslämnare: Jan Bengtsson, Johan Bohlin, Roger Gran, Martine Isaksson, Stig Lundberg,
Sebastian Kirppu och Fredrik Wilde.**

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga länsstyrelsens beslut skall Ni skriva till regeringen, Miljödepartementet.

OBS!

SKRIVELSEN SKALL DOCK SKICKAS ELLER LÄMNAS TILL
LÄNSSTYRELSEN.

- * För att Ert överklagande skall kunna tas upp till prövning måste Er skrivelse ha kommit in till länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då Ni fick del av beslutet.
- * Tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets diarienummer (numret överst till höger på beslutet).
- * Tala även om varför Ni anser att beslutet skall ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd med handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt och som Ni tidigare inte gett in i ärendet.
- * Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge postadress och telefonnummer. Telefonnummer till Er arbetsplats bör också anges.

Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni ringa eller skriva till länsstyrelsen. Länsstyrelsens adress och telefonnummer framgår av beslutet.